Falikárpit - Vörösruhás nő

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	52.3491.1
Alkotó:	Baudrion, Lazarine (1865 - 1947) / kivitelező Rippl-Rónai, József (1861 - 1927) / tervező
Készítés ideje:	1898
Készítés helye:	Párizs - Neuilly
Jelzés:	Rónai 1898.
Anyag:	gyapjú; gyapjúszál; vászon
Technika:	hímzett; laposöltés; vászonszövés
Méretek:	hosszúság: 230 cm szélesség: 125 cm

A képmező középpontjában álló nőalak a szemlélőnek félig hátat fordít, egyik kezében virágot tart, a másikat a japán fametszetek figuráinak jellegzetes kéztartásával helyezi a háta mögé. Feje fölött gesztenyefák lombjai borulnak össze, körötte hosszabb és rövidebb szárú, hajlékony rajzú tarka virágok nyúlnak a magasba. Az alakot és a növényeket sötétbarna körvonal keretezi, az erőteljes színeket a vörös és a zöld uralja.

A kompozíción érezhető Maillol hatása: a fák, a virágok és a nőalak egyenlő fontossággal bír, a síkszerű rajz és az egymás mellé helyezett, árnyalás nélküli színfoltok tökéletes dekoratív hatást eredményeznek. A kárpit Rippl-Rónai második Nabis korszakából származik. Ekkor készült művei a szintetikus szimbolizmus képviselői az emberi környezetben a művészet különböző ágai hasonló jelentőséggel érvényesülnek. E téren Rippl-Rónai legnagyobb vállalkozása gróf Andrássy Tivadar budai palotájának ebédlőberendezése volt (lásd itt). 1896-99 között tervei alapján az ebédlő bútorait Thék Endre budapesti műhelye, az étkészletet a pécsi Zsolnay gyár, az üvegablakokat Róth Miksa, az üvegtárgyakat a wiesbadeni üveggyár készítette. A hímzett kárpit a kandalló fölött függött. Csenkey Éva az ebédlőben mint a magánélet kitüntetett színterében a *hortus conclusus* modern, szimbolikus megjelenését látja, s a kiemelt helyen lévő kárpitot sajátos *profán oltárkép*-nek tekinti, illetve akként értelmezi (Fréches-Thory, Perruchi-Petri, 1993. Nr. 208). A II. világháborúban elpusztult berendezés textildíszei (hímzett fríz, spanyolfal, ajtófüggöny, kárpit) közül egyedül a *Vörösruhás nő* maradt fenn.

Irodalom

- Szerk.: Carter Karen, Waller Susan: József Rippl-Rónai's embroideries : crafting Hungarian modernism in Paris *Foreign artists and communities in modern Paris, 1870-1914 : strangers in paradise*. Ashgate, 2015. - Nr. 14.1. (Kang Cindy)
- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 6.1.
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 114. (Erdei Lilla)
- Szerk.: Nagy Cecília: Kép a kárpit tükrében. *A gödöllői szőnyeg 100 éve. Tanulmányok a 20. századi magyar textilművészet történetéhez*. Gödöllői Városi Múzeum, Gödöllő, 2007. - 27. (Farkas Zsuzsanna)
- Szerk.: Dobrányi Ildikó, Schulz Katalin: Kárpitművészet Magyarországon a kezdetektől Ferenczy Noémiig. *Kárpitművészet Magyarországon*. Budapest, 2005. - 20-21. (László Emőke)
- Szerk.: Greenhalgh Paul: *Art Nouveau, 1890-1914*. Victoria & Albert Museum, London, 2000. - 24.9 kép
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - textil 28.
- Szinyei Merse Anna: *József Rippl-Rónai 1861-1927. Le Nabi hongrois*. Paris, 1999. - Nr. 215.
- Szerk.: Nagy Ildikó, Bernáth Mária: *Rippl-Rónai József gyűjteményes kiállítása*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1998. - Nr. 223.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.18 (László Emőke)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/24.
- Szerk.: Fréches-Thory Claire, Perucchi-Petri Ursula: *Die Nabis - Propheten der Moderne*. Kunsthaus, Zürich,

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

München, 1993. - Nr. 208.
- László Emőke: *Képes kárpitok az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében. II. Európai és magyar kárpitok a 19. sz végétől a II. világh.ig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1989. - Nr. 6.
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - p. 326., 23. kép
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 347.

